

Friesland betaalt € 155.545 aan MOB voor behoud afvalverbrander

Een juridische strijd aanbinden tegen een bedrijf om dat tot sluiten te dwingen, om vervolgens betaalde adviesdiensten te verrichten voor hetzelfde bedrijf om het overeind te houden? Voor milieuorganisatie MOB is dat een normale gang van zaken. De Friese overheid betaalde 155.545 euro aan MOB voor advies, en wist daarmee zijn afvalverbrandingsoven voor sluiting te behoeden. STAF dook in de zaak.

De Friese overheid huurt Johan Vollenbroek in bij het verkrijgen van een vergunning. Nadat Vollenbroek de vergunning eerst onderuit had geprocedeerd bij de Raad van State.

Foto: Vidiphoto.

Een tipgever stuurde STAF een factuur van milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB), gericht aan de GGD van de Friese gemeenten, voor geleverd advies. STAF neemt contact op met deze Friese overheid, die laat weten dat MOB hier voor in totaal 155.545 euro aan facturen indiende, in de periode 2015 – 2017, voor geleverde diensten. Voor verdere informatie wordt doorverwezen naar de gemeente Harlingen. Die is opdrachtgever en heeft MOB ingehuurd. In deze gemeente staat de afvalverbrandingsoven.

Johan Vollenbroek, drijvende kracht achter MOB, blijkt als adviseur te zijn ingeschakeld voor het op orde krijgen

van de milieuzaken bij de nieuwe afvalverbrandingsoven van Omrin in Harlingen. Omrin is inzamelaar van afval voor onder meer 16 Friese en 3 Groningse gemeenten. De gemeenten zijn aandeelhouder van het bedrijf. Dat de Friese overheden Vollenbroek als adviseur inschakelden, is opmerkelijk, aangezien hij enkele jaren eerder de milieuvergunning van de afvaloven onderuit wist te procederen bij de Raad van State.

GEVRAAGD DOOR HOOGGEPLAATSTE POLITICUS

STAF neemt contact op met Johan Vollenbroek, oprichter en mede-eigenaar van MOB. Vollenbroek wil aanvankelijk weinig kwijt, als hem wordt gevraagd naar de achtergronden van deze bijzondere gang van zaken. “Ik zie niet in waarom MOB zich tegenover STAF zou moeten verantwoorden. Ga eens iets constructiefs doen”, antwoordt hij. Later wordt hij spraakzamer. “Wij pakten in die tijd alle afvalovens aan, wij zijn tegen afvalovens”, vertelt Vollenbroek. Met enige trots vertelt hij dat het doel – sluiting van de afvalovens – in enkele gevallen is gelukt. Ook de vergunning van de afvaloven van Omrin in de Friese gemeente Harlingen ging de eerste keer, op 24 december 2010, onderuit. De gewijzigde vergunning werd later niet meer aangevochten door MOB. Waarom niet? “Omdat een andere milieu-advocaat de zaak al had opgepakt, vond ik het niet nodig een procedure te beginnen”, verklaart Vollenbroek.

De naam van Vollenbroek duikt in 2014 op in de notulen van de ‘begeleidingsgroep Luchtkwaliteit’ van de gemeente Harlingen. Deze groep is door de gemeente ingesteld vanwege voortdurende klachten van actie- en bewonersgroepen over de afvaloven, deze klagers alsmede enkele deskundigen zijn uitgenodigd voor de begeleidingsgroep. Hoe komt Vollenbroek in deze begeleidingsgroep terecht? “Een hooggeplaatste politicus in het Friese heeft mij gevraagd als adviseur”, vertelt Vollenbroek. Vollenbroek wil niet vertellen welke hooggeplaatste politicus dat was. In de notulen van de begeleidingsgroep staat dat Vollenbroek op verzoek van

de gemeente zitting heeft, omdat hij het vertrouwen heeft van de inwoners van Harlingen en ter zake kundig is.

Vollenbroek vecht de vergunningen die volgen niet aan. In 2017 vermeldt de Provincie Friesland op haar website dat de nieuwe omgevingsvergunning tot stand is gekomen ‘naar aanleiding van een door Coöperatie Mobilisation for the environment (MOB) ingediend verzoek’. Friesland heeft haar afvaloven weten te behouden.

PROVINCIE EN GEMEENTE

Wie heeft de MOB ingeschakeld voor advies? De provincie Friesland verwijst naar de gemeente Harlingen. “Die heeft Vollenbroek ingeschakeld”, aldus een woordvoerder. De provincie is echter het bevoegde gezag, voor wat betreft de vergunningverlening. Heeft de provincie een deal gemaakt met Vollenbroek, dat in ruil voor adviesdiensten de vergunningen niet aangevochten worden? De provincie antwoordt dat een dergelijke deal niet is gemaakt.

De gemeente Harlingen bevestigt Vollenbroek als deskundige te hebben ingehuurd voor de afvalverbrandingsoven. “Omdat hij vertrouwen genoot bij de inwoners van Harlingen en ook bij een deel van onze Raad.” De gemeente Harlingen zegt het niet relevant te vinden dat Vollenbroek eerder een rechtszaak aanspande tegen de verbrandingsoven. “Het gaat om de deskundigheid en het vertrouwen wat iemand krijgt van de bevolking.”

HERENAKKOORD

De juridische strijd aanbinden tegen een bedrijf om deze tot sluiting te dwingen, om vervolgens betaalde adviesdiensten te verrichten voor hetzelfde bedrijf om de vergunning overeind te houden, is dat geen rare gang van zaken? Vollenbroek vertelt dat het vaker gebeurt dat er ‘een deal’ wordt gesloten. Hij noemt een grote olieraffinaderij in Rotterdam-Rijnmond, die vlot wilde bouwen, maar zijn plan in duigen zag vallen door een ellenlange juridische procedure. “Hier zijn wij tot een herenakkoord gekomen”, zegt Vollenbroek. De naam van de raffinaderij wil hij niet noemen. “Maar dit was onbetaald”, voegt hij eraan toe. ■